

کارگروه ویژه علوم دریایی
وزارت علوم، پشتیبانی دانش توسعه دریامحور
رادنبال می‌کند

وزارت علوم اعلام کرد: با توجه به ابلاغ سند توسعه دریامحور توسط مقام معظم رهبری در ۱۶ آبان‌ماه سال جاری و فرمایشات قبلی ایشان بر اهمیت دریا، کارگروه ویژه علوم دریایی در شورای برنامه‌ریزی و آموزش عالی وزارت علوم فعال است و پشتیبانی دانشی از توسعه دریامحور را دنبال می‌کند.

به گزارش اقتصادسرآمد، در پی سخنان مقام معظم رهبری در ۱۷ آذرماه ۱۴۰۱ در خصوص ظرفیت‌های دریایی کشور، سمیناری با حضور معاون آموزشی وزیر علوم در خصوص توسعه دریامحور در دانشگاه علم و صنعت برگزار شد و صاحب‌نظران دیدگاه‌های خود را در زمینه استفاده از ظرفیت‌های دریا مطرح کردند.

پس از برگزاری این سمینار، در اسفندماه ۱۴۰۱ به پیشنهاد معاون آموزشی وزیر علوم، کارگروه ویژه‌ای به نام علوم دریایی در کنار سایر کارگروه‌های اصلی فنی مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، هنر و معماری و دامپزشکی و کشاورزی تشکیل و مسئولیت آن به دکتر محمدحسن شجاعی فرد عضو هیات علمی و استاد ممتاز دانشگاه علم و صنعت واگذار شد. این گروه متشکل از رؤسای دانشگاه‌هایی است که در حوزه‌های علوم دریایی فعال بوده و تعدادی از مسئولان حوزه دریایی کشور هستند.

هدف از تشکیل این کارگروه، بررسی رشته‌های علوم دریایی و تدوین نظام جامع آموزش علوم دریایی به منظور افزایش بهره‌مندی از توانایی‌ها، امکانات و پتانسیل‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، شناسایی چالش‌ها، مشکلات و نیازهای حوزه‌های دریا در امر آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص است.

به منظور استفاده از تجربیات، پیشنهادات و هم‌افزایی بیشتر صنعت و دانشگاه، از سایر ارگان‌ها و سازمان‌هایی که در حوزه دریایی فعالیت دارند، نظیر وزارت نفت و شرکت‌های تابعه، شرکت ملی نفتکش، سازمان بنادر و دریانوردی، شرکت کشتیرانی، شرکت نفت فلات قاره و سازمان شیلات کشور دعوت کرد و نظرات این سازمان‌ها برای غنای برنامه‌ریزی این گروه دریافت شد.

برگزاری کارگاه آموزشی ترویجی در انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاوباری

کارگاه آموزشی ترویجی آشنایی با الگوها، روش‌ها و رهیافت‌های ترویجی در انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاوباری برگزار شد.

به گزارش اقتصادسرآمد از روابط عمومی انستیتو تحقیقات بین‌المللی ماهیان خاوباری، کارگاه آموزشی ترویجی با عنوان آشنایی با الگوها، روش‌ها و رهیافت‌های ترویجی، توسط طیبہ باشتی، مدیر گروه ترویج و انتقال یافته‌های علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با حضور جمعی از اعضای کارگروه ترویج و کارشناسان در انستیتو برگزار شد. محسنی معاون پژوهش و فناوری ضمن خیر مقدم، دستاوردها، توانمندی‌ها و پنج پرونداد حاصل از پروژه های تحقیقاتی انستیتو را که در کتاب یافته‌های قابل ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و با تایید دفتر امور پژوهشی سازمان به چاپ رسیده بود ارائه کرد. در ادامه طیبہ باشتی مدرس کارگاه، با بیان اهمیت ترویج یافته‌های علمی تحقیقاتی، به فعالیت‌بیشتر محققان مروج یاوران تولید، برگزاری روز موزه، هفته انتقال یافته‌های علمی، وینارها و کارگاه‌های آموزشی...ترویجی تاکید کرد و افزود: با توجه به اینکه برونداد اکثر پروژه‌های انستیتو به یافته‌های قابل ترویج ختم می‌شود لذا می‌توان پروژه‌های تحقیقی...ترویجی را با هماهنگی و همکاری معاونت آموزش و ترویج جهادکشاورزی و شیلات استناد تدوین کرد و به صورت کاربردی در مزارع آبی‌ پروری اجرایی کرد.

گفت و گوبا رئیس دبیر خانه شورای عالی صنایع دریایی، به بهانه ابلاغ

سیاست‌های کلی توسعه دریامحور «اقتصادسرآمد» منتشر می‌کند:

آمادگی ارائه انواع فرصت‌های دریایی به فعالان اقتصادی

از همه فعالان اقتصادی کشور دعوت می‌کنیم

به سمت ظرفیت‌های دریایی کشور بیایند

سید **گروه اقتصاددریاپایه – محمد رحیمی –** اهمیت دریا و اقتصاد دریا در کلام رهبری به تعدد و به مناسبت‌های مختلف از طرف ایشان مطرح شده است. در یکی از این موارد که در دیدار با فرماندهان و کارکنان نداجا به مناسبت سالروز نیروی دریایی در سال ۱۳۸۷ اظهار داشتند، برجستگی و اهمیت دریا برای کشور را در نگاه ایشان نشان می‌دهد: «این ساحل عظیم و طولانی بسیار حساس است که ما در دریای عمان داریم در واقع یک گنج است و باید این را اعتراف کنیم که این را کشف نکرده بودیم. دریای عمان، ساحل دریای عمان و حضور در دریای عمان یک گنج است؛ یک ذخیره است. ما همه حواسمان را برديم متوجه خلیج فارس کردیم که البته خلیج فارس هم خیلی حساس است، شکی نداریم اما توجه نکردیم به این ثروت عظیمی که ما در دریای عمان داریم. دریای عمان عقبه اساسی و تعیین‌کننده سرنوشت خلیج فارس است.»

در ادامه نگاه راهبردی رهبری به مقوله دریا، سیاست‌های کلی توسعه دریا محور در اجرای بند یک اصل یکصد و دهم قانون اساسی، در تاریخ ۱۶ آبان‌ماه سال جاری از سوی ایشان ابلاغ گردید. براساس این سند، ایران با موقعیت ممتاز جغرافیایی و قرارداشتن بین دو دریا و بر خورداري از هزاران کیلومتر سواحل و نیز جزایر و ظرفیت‌های فراوان بر زمین مانده، لازم است با حضور مؤثر در ساحل، فراساحل، دریا و اقیانوس و بهره‌گیری از آن به‌عنوان یک پیشران و محور توسعه کشور، برای احراز جایگاه شایسته منطقه‌ای و جهانی در بهره‌گیری از دریا اقدام کند. دریاها و خصوصاً دریا‌های آزاد و اقیانوس‌ها از موهب‌الهی و ذخایر و منابع سرشاری برای زمینه‌سازی رشد علم و فناوری، افزایش کار و ثروت، تأمین نیازهای حیاتی و تولید اقتدار و بسستر مناسبی برای تمدن‌سازی می‌باشند.

با نگاهی اجمالی بر مفاد این سند، آنچه را که فعالان امور دریایی و کارشناسان دریایی مسائل و مشکلات مبتلابه اقتصاد دریامحور در کشور می‌دانند که سرعت و نرخ توسعه دریایی کشور را کند کرده است، در این سند تدبیر و پیش بینی شده است که در صورت پیگیری و اجرایی کردن آن می‌توان انتظار شکوفایی و توسعه فعالیت‌های اقتصادی دریامحور و ایجاد قطب‌های توسعه دریایی پیشران در سواحل، جزایر و پس‌کرانه‌ها به گونه‌ای که نرخ رشد اقتصادی در حوزه فعالیت‌های دریامحور (اقتصاد دریامحور) طی ده سال همواره حداقل دو برابر نرخ رشد اقتصادی کشور باشد. را داشت. آنچه این سیاست‌های کلان را تبدیل به نتیجه ارزش آفرین برای کشور کند، تبدیل هر یک از بندهای این سند کلان به برنامه، قانون، طرح و پروژه است که باید دید دستگاه‌های متولی چند ده گانه امور دریایی کشور، در فرصت پیش رو چه گام‌هایی را براساس این راهبرد بر خواهند داشت.

در گفت و گویی که محمدمهدی سالاری، رئیس دبیرخانه شورای عالی صنایع دریایی با موضوع سیاست‌های کلی توسعه دریامحور و ظرفیت‌های دریایی کشور با برنامه بدون تعارف شبکه ۳ سیما داشته است، به کلیات ظرفیت‌ها و برنامه‌های دریایی کشور اشاره داشت، ما در روزنامه دریایی اقتصادسرآمد گفت و گوی رئیس دبیرخانه شورای عالی صنایع دریایی را با شما در میان می‌گذاریم:

محمدمهدی سالاری، رئیس دبیر خانه شورای عالی صنایع دریایی:
عرصه تمام دریا‌های دنیا می‌تواند موتور محرک پیشرفت کشور باشد

وقتی از صنایع دریایی صحبت می‌کنید، در واقع منظور چیست و چه اقداماتی را در دست دارید؟
محمدمهدی سالاری: صنایع دریایی در گذشته معنای ضیق و محدودی داشته است و صرفاً به حوزه شناورسازی و صنایع فراساحل برای استخراج نفت و گاز اطلاق می‌شده است. اما امروزه معنای صنایع دریایی به اندازه کل کسب و کارهای دریایی گسترده است و به اندازه کل اقیانوس‌ها و دریا‌ها‌جای توسعه دارد.

الان با توجه با ابلاغی که اخیراً انجام شده است، قرار است چه کارهایی بشود و چه تحولی قرار است صورت بگیرد؟

محمدمهدی سالاری: ابلاغیه سیاست‌های کلی توسعه دریامحور که مقام معظم رهبری داشتند، یک عبارت دقیق و پر معناست. توسعه دریامحور یعنی اینکه ظرفیت‌های که در سواحل، دریا‌ها و حتی تمام اقیانوس‌های دنیا وجود دارد، می‌تواند موتور محرک پیشرفت کشور شود. چرا به تمام‌آب‌های دنیا اشاره می‌شود؟ چون الان کشورهای پیشرو فقط به سواحل خود محدود نمی‌مانند و مسابقه تسلط بر حتی بستر اقیانوس‌ها را با یکدیگر دارند. ما باید هر چه سریعتر این ظرفیت‌ها را چه در سواحل کشور و چه در دریا‌های کشور فعال کنیم.

این ظرفیت‌ها چه تأثیر در اقتصاد ما می‌تواند داشته باشد؟

محمدمهدی سالاری: مثالی برای شما می‌زنم، یک صنعتی در دریا وجود دارد به نام صنعت خدمات پشتیبان دریایی که صنعت بانکرینگ هم گفته می‌شود. سهم این اقتصاد در محدوده دریای عمان و خلیج فارس چیزی حدود ۳۰۰ میلیارد دلار در سال است و ما تقریباً می‌توان گفت از این اقتصاد غافلیم، در حالی که خوراک و ماده اولیه این صنعت را ما تأمین می‌کنیم، اما زنجیره ارزش آن متأسفانه در کشور شکل نگرفته و خام‌فروشی می‌شود و به کشورهای رقیب و همسایه می‌رود و در آنجا فرآوری می‌شود و تبدیل به سوخت دریایی می‌شود و خدمات پیرامونی شامل غذا، آب، خدمات پزشکی و درمانی و حمل و نقل کרו کشتی‌ها، مجموعاً خدمات پشتیبانی دریایی می‌شود که اقتصاد بزرگی را در منطقه دارد.

در زمینه شیلیات و آبی‌ پروری دریایی، هر چند در سواحل ما ظرفیت‌هایی ایجاد شده است، اما در آب‌ها می‌توان فرصت‌های مانند پرورش ماهی در قفس بهره‌گیری کرد که ظرفیت تولید ۳ میلیون تن در سال را در کشور دارد. قیمت خام فروشی هر کیلو از این ظرفیت به مبلغ ۵ دلار است؛ یعنی چیزی حدود ۱۵ میلیارد دلار در سال می‌تواند برای کشور تولید ارزش کند.

مادر هیچ کدام از بنادر دنیا حتی بنادر دست چن‌دم دنیا حضور جدی ندارند

در حوزه نفت و گاز فراساحلی ما در عسلویه منطقه انرژی پارس جنوبی و همچنین سایر مناطق و میادین

سرمایه‌ها به جای اینکه تبدیل به دلار و سکه و... شود که اثر تورمی و مخرب در اقتصاد داشته باشد، می‌تواند در صنایع دریایی جذب شود. ما بیش از ۴۰ کارخانه مدرن و مهندسی داریم که می‌توانند کشتی‌ها و قایق‌های به روز دنیا را تولید بکنند.

با این همه ظرفیت عظیمی و بزرگی که کشور در حوزه دریا دارد و تاکنون بهره‌برداري نشده است، آیا براساس برنامه‌های شما، فقر موجود در آن مناطق از بین خواهد رفت؟ در کوتاه مدت می‌توان انتظار اتفاق مثبتی را داشت؟

محمدمهدی سالاری: ان‌شاء الله این طور می‌شود و باید بشود؛ ما راهی جزء این نداریم! اراده کلان کشور از عالی‌ترین سطح آن براین قرار گرفته شده که این اتفاق بیفتد و هم اینکه بالاخره ما چه وقتی باید ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود را باید شکوفا کنیم؟ ظرفیت‌هایی که از خرمشهر تا گواتر، از گمیشان تا آستارا که بیشترین نمود آن در سواحل جنوب است، را چه زمانی باید مورد بهره‌برداری قرار داد؟ ما بیش از ۲۰۰ نقطه جمعیتی اعم از شهر و روستا از خرمشهر تا گواتر داریم که مسائل اقتصادی و معیشتی نامناسبی دارند و باید به زودی این اتفاق رقم بخورد. حرکت شتابان توسعه در منطقه مکران شکل گرفته و اراده تمام مسئولان و دست‌اندرکاران این است که در آن منطقه توسعه رقم بخورد.

اهمیت آن منطقه‌ای به اندازه‌ای است که برای توسعه آن، شخصی را برای همین کار مسئولیت دادند؟

محمدمهدی سالاری: از طرف دولت این سمت تعیین و واگذاری شده است. اهمیت این منطقه آن قدری است که مورد تأکید مقام معظم رهبری قرار گرفته است. در کوتاه مدت که در توسعه به معنی برنامه‌های ۵ و ۱۰ و ۲۰ ساله است، اتفاقات خوبی در آن شکل می‌گیرد. ما نباید توقع داشته باشیم‌طرف یک سال اتفاق ویژه‌ای رخ دهد، ولی مهم این است‌که حرکت رو به توسعه باید شکل بگیرد.

علاوه بر حوزه گردشگری، در چه زمینه‌های دیگری در آن منطقه توسعه اتفاق خواهد افتاد؟

حدود ۱۰۰ بندر داریم که زنجیره ارزش آن‌ها کامل نیست

محمدمهدی سالاری: علاوه بر گردشگری دریایی و ساحلی، یکی از حوزه‌های مهم حوزه بندری و حمل و نقل است. ما نزدیک به ۱۰۰ بندر داریم که زنجیره ارزش آن‌ها کامل نیست و باید زنجیره تأمین آن‌ها شکل بگیرد. اگر زنجیره تأمین و ارزش آن‌ها تکمیل گردد، هر کدام نزدیک به ۳ هزار شغل یعنی در کل ۳۰۰ هزار شغل مستقیم ایجاد خواهد کرد. یعنی ما در هر بندر برای ۳ هزار خانوار معیشت پایدار و مکفی ایجاد می‌کنیم. از همه فعالان اقتصادی کشور دعوت می‌کنیم به سمت ظرفیت‌های دریایی کشور بیایند. در شورای عالی صنایع دریایی این آمادگی وجود دارد که انواع فرصت‌ها را پیش روی آن‌ها قرار دهیم و انواع حمایت‌ها را از فعالین اقتصادی کشور داشته باشیم تا ظرفیت‌های خود را برای فرصت‌های دریایی کشور به کار بگیرند.

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عیزری - اقتصادسرآمد